TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2017. gada 13. jūlijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Jurisdikcija civillietās un komerclietās – Regula (EK) Nr. 44/2001 – Intelektuālais īpašums – Kopienas dizainparaugi – Regula (EK) Nr. 6/2002 – 81. un 82. pants – Prasība par dizainparauga tiesību pārkāpuma neesamības konstatēšanu – Dalībvalsts dizainparaugu tiesu kompetence teritorijā, kurā ir atbildētāja reģistrācijas vieta

Lieta C-433/16

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Corte suprema di cassazione* (Augstākā kasācijas tiesa, Itālija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2016. gada 5. aprīlī un kas Tiesā reģistrēts 2016. gada 3. augustā, tiesvedībā

Bayerische Motoren Werke AG

pret

Acacia Srl.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Ilešičs [*M. Ilešič*] (referents), tiesneši A. Prehala [*A. Prechal*], A. Ross [*A. Rosas*], K. Toadere [*C. Toader*] un E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*],

ģenerāladvokāts Ī. Bots [*Y. Bot*],

sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza

– *Bayerische Motoren Werke AG* vārdā – *L. Trevisan* un *G. Cuonzo*, *avvocati*,

– *Acacia Srl* vārdā – *F. Munari*, *A. Macchi* un *M. Esposito*, *avvocati*,

– Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kam palīdz *S. Fiorentino* un *M. Santoro*, *avvocati dello Stato*,

– Eiropas Komisijas vārdā – *C. Cattabriga*, kā arī *M. Wilderspin*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

* Tiesvedības valoda – itāļu.

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 2000. gada 22. decembra Regulu (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās (OV 2001, L 12, 1. lpp.), kā arī Padomes 2001. gada 12. decembra Regulu (EK) Nr. 6/2002 par Kopienas dizainparaugiem (OV 2002, L 3, 1. lpp.).

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Bayerische Motoren Werke AG* (turpmāk tekstā – "*BMW*"), kas reģistrēta Minhenē (Vācija), un *Acacia Srl*, kas reģistrēta Eboli [*Eboli*] (Itālija), par tiesu, kuras jurisdikcijā ietilpst izskatīt *Acacia* pret *BMW* vērsto prasību.

Atbilstošās tiesību normas

Regula Nr. 44/2001

3 Ar Regulu Nr. 44/2001 attiecībās starp dalībvalstīm ir aizstāta 1968. gada 27. septembra Konvencija par jurisdikciju un spriedumu izpildi civillietās un komerclietās (OV 1972, L 299, 32. lpp.; turpmāk tekstā – "Briseles konvencija"). Šī regula ir atcelta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 12. decembra Regulu (ES) Nr. 1215/2012 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās (OV 2012, L 351, 1. lpp.). Atbilstoši pēdējās minētās regulas 66. panta 1. punktam šo regulu "piemēro tikai tiesvedībā, kura uzsākta, publiskiem aktiem, kas oficiāli sastādīti vai reģistrēti, un tiesu izlīgumiem, kuri apstiprināti vai noslēgti 2015. gada 10. janvārī vai pēc tam".

4 Regulas Nr. 44/2001 II nodaļas nosaukums bija "Jurisdikcija", un tai bija desmit iedaļas.

5 Šīs nodaļas 1. iedaļā "Vispārīgi noteikumi" tostarp ietilpa šīs regulas 2. pants. Tajā būtībā bija pārņemts Briseles konvencijas 2. panta teksts, un tā 1. punktā bija teikts šādi:

"Saskaņā ar šo regulu, personas, kuru domicils ir kādā dalībvalstī, neatkarīgi no viņu pilsonības, var iesūdzēt attiecīgās dalībvalsts tiesā."

6 Regulas Nr. 44/2001 minētās nodaļas 2. iedaļā "Īpašā jurisdikcija" tostarp ietilpa tās 5. pants. Šajā pantā bija pārņemts Briseles konvencijas 5. panta teksts, un tajā bija teikts šādi:

"Personu, kuras domicils ir kādā dalībvalstī, citā dalībvalstī var iesūdzēt:

[..]

3) lietās, kas attiecas uz kaitējumu vai neatļautu rīcību, tās vietas tiesā, kur kaitējums noticis vai varējis notikt;

[..]."

7 Regulas Nr. 44/2001 šīs pašas nodaļas 6. iedaļā "Izņēmuma jurisdikcija" tostarp ietilpa šīs regulas 22. pants. Šajā pantā bija pārņemts Briseles konvencijas 16. panta teksts, un tajā bija teikts šādi:

"Šādām tiesām ir izņēmuma jurisdikcija neatkarīgi no domicila:

[..]

4) tiesvedībā attiecībā uz tādu patentu, preču zīmju, dizainparaugu vai citu līdzīgu tiesību reģistrāciju vai likumīgumu, kas jādeponē vai jāreģistrē, tās dalībvalsts tiesas, kurā deponēšana vai reģistrācija ir piemērota, notikusi vai kurā to uzskata par notikušu saskaņā ar kāda Kopienas akta vai starptautiskas konvencijas noteikumiem.

[..]"

8 Regulas Nr. 44/2001 II nodaļas 7. iedaļā "Jurisdikcijas atlikšana" bija šīs regulas 23. un 24. pants.

9 Minētās regulas 23. panta 1. punkts būtībā atbilda Briseles konvencijas 17. pantam, un tajā bija teikts:

"Ja puses, no kurām vienai vai vairākām domicils ir kādā dalībvalstī, ir vienojušās par to, ka tiesai vai tiesām kādā dalībvalstī ir jurisdikcija izskatīt jebkādus strīdus, kas radušies vai varētu rasties saistībā ar noteiktām tiesiskām attiecībām, tad jurisdikcija ir šai tiesai vai tiesām. [..]

[..]"

10 Šīs pašas regulas 24. pantā būtībā bija pārņemts Briseles konvencijas 18. panta teksts, un tajā bija teikts šādi:

"Papildus jurisdikcijai, kas atvasināta no citiem šīs regulas noteikumiem, jurisdikcija ir tās dalībvalsts tiesai, kurā atbildētājs ierodas. Šo normu nepiemēro, ja atbildētājs ieradies, lai apstrīdētu jurisdikciju, vai citai tiesai ir izņēmuma jurisdikcija saskaņā ar 22. pantu."

11 Regulas Nr. 44/2001 II nodaļas 9. iedaļā "*Lis pendens* un saistītas prasības" tostarp ietilpa šīs regulas 27. pants. Šajā pantā bija noteikts:

"1. Ja prasības par vienu un to pašu pamatu un priekšmetu starp tām pašām pusēm ceļ dažādu līgumslēdzēju valstu tiesās, visas pārējās tiesas, izņemot tiesu, kurā pirmajā iesniegta lieta, pēc pašu iniciatīvas aptur lietas izskatīšanu, līdz tiek noskaidrota jurisdikcija tai tiesai, kurā pirmajā lieta iesniegta.

2. Ja tiek konstatēta pirmās iesaistītās tiesas jurisdikcija, otrajai iesaistītajai tiesai jāatsakās no jurisdikcijas par labu pirmajai."

12 Minētajā 9. iedaļā ietilpa arī šīs regulas 28. pants, kura teksts bija šāds:

"1. Ja saistītas prasības tiek izskatītas dažādu dalībvalstu tiesās, visas tiesas, izņemot tiesu, kurā pirmajā iesniegta lieta, var apturēt lietas izskatīšanu.

2. Ja šīs prasības izskata pirmajā instancē, visas pārējās tiesas, izņemot to, kurā pirmajā iesniegta lieta, pēc kādas puses pieprasījuma var atteikties no jurisdikcijas, ja minētās prasības ir tiesas jurisdikcijā, kurā pirmajā iesniegta lieta, un tās tiesību akti ļauj tās konsolidēt.

3. Šajā pantā prasības uzskata par saistītām, ja tās ir tik cieši saistītas, ka ir lietderīgi tās izskatīt un izlemt kopā, lai novērstu nesavienojamu spriedumu risku, ko rada atsevišķa tiesvedība."

13 Regulas Nr. 44/2001 VII nodaļas nosaukums bija "Saistība ar citiem aktiem". Tajā tostarp ietilpa šīs regulas 67. pants, kurš bija formulēts šādi:

"Šī regula nekavē piemērot noteikumus, kas reglamentē jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildīšanu specifiskās lietās, kuri ietverti Kopienas aktos vai valstu tiesību aktos, kuri saskaņoti ar šādiem aktiem."

Regula Nr. 6/2002

14 Regulas Nr. 6/2002 19. pants "Kopienas dizainparauga piešķirtās tiesības" ir atrodams II sadaļā "Tiesību akti, kas attiecas uz dizainparaugiem", un tā 1. punktā ir noteikts:

"Reģistrēts Kopienas dizainparaugs piešķir tā īpašniekam ekskluzīvas tiesības to izmantot un neļaut trešām personām to izmantot bez viņa piekrišanas. Minētā izmantošana attiecas, jo īpaši, uz tāda ražojuma, kurā dizainparaugs ir iekļauts vai kuram tas ir izmantots, izgatavošanu, piedāvāšanu, laišanu tirgū, importu, eksportu vai izmantošanu, vai šāda ražojuma glabāšanu šiem mērķiem."

15 Šīs regulas IX sadaļas nosaukums ir "Piekritība un process prasībās, kas saistītas ar Kopienas dizainparaugiem". Tajā tostarp ietilpst minētās regulas 79.–82. pants.

16 Šīs regulas 79. pantā "[Briseles konvencijas] piemērošana" ir paredzēts, ka:

"1. Ja vien šajā regulā nav noteikts citādi, jautājumu izskatīšanai saistībā ar Kopienas dizainparaugiem [..] piemēro [Briseles konvenciju].

[..]

3. Jautājumu izskatīšanā attiecībā uz 81. pantā minētajām lietām un prasībām:

a) nepiemēro [Briseles konvencijas] 2. un 4. pantu, 5. panta 1., 3., 4. un 5. punktu, 16. panta 4. punktu un 24. pantu;

b) [Briseles konvencijas] 17. un 18. pantu piemēro, pakļaujoties šīs regulas 82. panta 4. punktā noteiktajiem ierobežojumiem;

[..]."

17 Regulas Nr. 6/2002 80. panta "Kopienas dizainparaugu tiesas" 1. punkts ir šāds:

"Dalībvalstis savās teritorijās nosaka iespējami ierobežotu skaitu valstu pirmās un otrās instances tiesu (Kopienas dizainparaugu tiesas), kas veic šajā regulā noteiktās funkcijas."

18 Saskaņā ar šīs regulas 81. pantu "Piekritība jautājumos par pārkāpumiem un spēkā esamību":

"Kopienas dizainparaugu tiesām ir ekskluzīva piekritība šādos gadījumos:

a) prasībām attiecībā uz Kopienas dizainparaugu tiesību pārkāpumiem un, ja tās atļauj valsts tiesību akti, prasībām attiecībā uz šādu pārkāpumu draudiem;

b) prasībām attiecībā uz paziņojumiem par Kopienas dizainparaugu tiesību nepārkāpšanu, ja tās atļauj valsts tiesību akti;

c) prasībām attiecībā uz nereģistrēta Kopienas dizainparauga spēkā neesamības pasludināšanu;

d) pretprasībām attiecībā uz Kopienas dizainparauga spēkā neesamības pasludināšanu saistībā ar a) punktā minētajām prasībām."

19 Šīs regulas 82. pantā "Starptautiskā piekritība" ir paredzēts:

"1. Ievērojot šīs regulas noteikumus un [Briseles konvencijas noteikumus], ko piemēro atbilstīgi 79. pantam, tiesvedību attiecībā uz 81. pantā minētajām prasībām uzsāk tās dalībvalsts tiesās, kurā ir atbildētāja dzīvesvieta vai reģistrācijas vieta, vai, ja tās nav nevienā dalībvalstī, tās dalībvalsts tiesās, kurā atrodas tā uzņēmums.

2. Ja atbildētājam nav ne pastāvīgās dzīvesvietas, ne uzņēmuma nevienā dalībvalstī, lietas izskatīšanas procesu uzsāk tās dalībvalsts tiesās, kurā atrodas prasītāja pastāvīgā dzīvesvieta vai, ja prasītājam nav pastāvīgās dzīvesvietas nevienā dalībvalstī, tajā dalībvalstī, kur atrodas tā uzņēmums.

3. Ja ne atbildētāja, ne prasītāja dzīvesvieta vai reģistrācijas vieta un uzņēmums neatrodas kādā dalībvalstī, tiesvedību uzsāk tās dalībvalsts tiesās, kurā atrodas [Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma (*EUIPO*)] Biroja mītne.

4. Neskatoties uz 1., 2. un 3. punkta noteikumiem:

a) ja puses vienojas, ka piekritība ir citai Kopienas dizainparaugu tiesai, piemēro Konvencijas par piekritību un nolēmumu izpildi 17. pantu;

b) ja atbildētājs ierodas citā Kopienas dizainparaugu tiesā, piemēro minētās konvencijas 18. pantu.

5. Tiesvedību attiecībā uz 81. panta a) un d) [..]punktā minētajām prasībām var uzsākt arī tās dalībvalsts tiesās, kurā pārkāpums ir noticis vai draudējis notikt."

20 Šīs pašas regulas 110. panta 1. punkts, kas ietilpst tās XII sadaļā "Nobeiguma noteikumi", ir šāds:

"Kamēr nav stājušies spēkā šīs regulas grozījumi, kurus par šo jautājumu izstrādā Komisija, kā Kopienas dizainparaugu neaizsargā tādu dizainparaugu, kas ir sastāvdaļa kompleksā ražojumā un kuru izmanto 19. panta 1. punkta nozīmē ar nolūku labot šo komplekso ražojumu, lai atjaunotu tā sākotnējo izskatu."

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

21 *Acacia* ražo un tirgo vieglmetāla diskus automašīnu riteņiem. Kā izriet no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem, šie diski ir automašīnu ražotāju ražoto vieglmetāla disku atdarinājumi un tie tiek tirgoti ar preču zīmi "WSP Italy", kurā saīsinājums "WSP" nozīmē "Wheel Spare Parts" (turpmāk tekstā – "disku atdarinājumi").

22 Tā kā automašīnu ražotāju ražotie diski ir reģistrēti kā Kopienas dizainparaugi, *Acacia* uzskata, ka uz disku atdarinājumiem attiecas Regulas Nr. 6/2002 110. panta 1. punktā ietvertā "atjaunošanas klauzula".

23 Ar dokumentu par tiesvedības uzsākšanu, kas, kā apgalvots, ir paziņots 2013. gada 21. janvārī, *Acacia* aicināja *BMW* uz *Tribunale di Napoli* (Neapoles tiesa, Itālija), lai panāktu, ka tiktu atzīts, ka nav pārkāptas *BMW* piederošo automašīnu riteņu vieglmetāla disku Kopienas dizainparaugu tiesības, kā arī tiktu konstatētas darbības, kas kvalificējamas kā *BMW* dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana un negodīga konkurence. *Acacia* turklāt pieprasīja uzdot *BMW* izbeigt jebkādas darbības, kas liek šķēršļus disku atdarinājumu tirdzniecībai.

24 *BMW* iestājās lietā, minētajā tiesā iesniedzot paskaidrojumu. Tajā tā ievadā izvirzīja iebildumus saistībā ar dokumenta par tiesvedības uzsākšanu neesamību vai spēkā neesamību, kā arī *Acacia* juriskonsulta pilnvarojumu. Pakārtoti, taču joprojām ievaddaļā *BMW* arī pauda nostāju, ka šī lieta neietilpst Itālijas tiesu jurisdikcijā. Sekundāri pakārtoti – gadījumā, ja minētie iebildumi tiktu noraidīti, tā lūdza noraidīt *Acacia* prasījumus kā faktiski un juridiski nepamatotus.

25 Paskaidrojumā *BMW* tostarp bija norādījusi šādi:

"*BMW* [..], tikai reaģējot uz procesuālajām sekām, kādas ir akta, kam ir juridiska nozīme, saņemšanai, lai izvairītos no riska nepamatoti tikt vainotai pienākumu nepildīšanā, iesniedz šo dokumentu, kura vienīgais mērķis ir atzīt, pirmkārt, [*Acacia*] paziņojuma neesamību un, otrkārt, – visai neiespējamajā gadījumā – ja tiesa atzītu prasību par celtu, atzīt Itālijas tiesas jurisdikcijas neesamību un Vācijas tiesu jurisdikciju izskatīt *Acacia* celto prasību."

26 2014. gada 27. maija tiesas sēdē *Tribunale di Napoli* (Neapoles tiesa) noteica termiņus turpmāku dokumentu par procesuāliem jautājumiem iesniegšanai.

27 2014. gada 3. oktobrī *BMW* iesniedzējtiesā *Corte suprema di cassazione* (Augstākā kasācijas tiesa, Itālija) iesniedza pieteikumu par *Tribunale di Napoli* (Neapoles tiesa) izskatīšanā joprojām esošā jautājuma par jurisdikciju iepriekšēju noregulējumu. Tā atkārtoja savu nostāju, ka Itālijas tiesu jurisdikcijā neietilpst *Acacia* celtās prasības izskatīšana. Tā savukārt uzskata, ka *BMW* klusējot ir pieņēmusi Itālijas tiesu jurisdikciju, jo pēc tam, kad *Tribunale di Napoli* (Neapoles tiesa) tā bija iesniegusi iebildumus par dokumenta par tiesvedības uzsākšanu neesamību vai spēkā neesamību un *Acacia* juriskonsulta pilnvarojumu, iebildumus par Itālijas tiesu jurisdikcijas neesamību tā bija izvirzījusi tikai pakārtoti.

28 2015. gada 4. martā iesniedzējtiesas ģenerālprokurors iesniedza savus secinājumus, piedāvājot tai atzīt Itālijas tiesu jurisdikcijas neesamību.

29 Šādos apstākļos *Corte suprema di cassazione* (Augstākā kasācijas tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai saskaņā ar Regulas [Nr. 44/2001] 24. pantu valsts tiesas, kas izskata lietu, piekritības apstrīdēšana, kas izdarīta prejudiciāli, bet pakārtoti citiem prejudiciāliem iebildumiem par procesu, bet katrā ziņā pirms jautājumiem par būtību, var tikt interpretēta kā piekritības pieņemšana?

2) Vai tas, ka Regulas [Nr. 6/2002] 82. panta 4. punktā strīdiem negatīva fakta konstatēšanas jomā nav paredzētas tās pašas regulas 82. panta 1. punktā minētajai atbildētāja tiesai alternatīvas tiesas, ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nozīmē ekskluzīvas piekritības piešķiršanu attiecībā uz šādiem strīdiem?

3) Vai, lai atrisinātu [otro] jautājumu, ir jābalstās arī uz to tiesību normu ekskluzīvās piekritības jomā interpretāciju, kas ir paredzētas Regulā [Nr. 44/2001], it īpaši 22. pantā, kur ir noteikti šādas piekritības gadījumi, kuru vidū ir iekļauta piekritība jautājumos par patentu, preču zīmju un dizainparaugu reģistrāciju un spēkā neesamību, bet ne strīdi jautājumos par negatīva fakta konstatēšanu, kā arī 24. pantā, kurā ir paredzēta iespēja atbildētājam akceptēt atšķirīgu tiesu, papildus gadījumiem, kad piekritība izriet no citiem šīs regulas noteikumiem, pēc tam attiecīgi fiksējot tās tiesas piekritību, kurā prasītājs ir cēlis prasību?

4) Vai nostājai, kas ir pausta Tiesas 2012. gada 25. oktobra spriedumā [*Folien Fischer* un *Fofitec* (C-133/11, EU:C:2012:664)] par Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punkta piemērojamību, ir vai nav vispārējs un absolūts raksturs, un vai tā ir piemērojama ikvienai prasībai par negatīva fakta konstatēšanu atbildības par kaitējumu jomā, tostarp prasībai par negatīva fakta konstatēšanu

Kopienas dizainparaugu tiesību pārkāpšanas jomā? Un, tātad, vai konkrētajā gadījumā piekritība ir tiesai, kas ir minēta Regulas [Nr. 6/2002] 81. pantā, vai tiesai, kura ir minēta Regulas [Nr. 44/2001] 5. panta 3. punktā, vai arī prasītāja ziņā ir izvēlēties vienu vai otru iespējamo piekritību?

5) Vai gadījumā, ja prasības par dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu un negodīgu konkurenci tiek celtas saistībā ar strīdu Kopienas dizainparaugu jomā, ar ko tās ir saistītas, jo to pieņemšanas priekšnoteikums ir tāds, ka iepriekš ir pieņemta prasība par negatīva fakta konstatēšanu, tās var vai nevar tikt izskatītas kopā ar šo pēdējo tajā pašā tiesā atbilstīgi plašai Regulas [Nr. 44/2001] 28. panta 3. punkta interpretācijai?

6) Vai abas [iepriekšējā jautājumā] minētās prasības veido kaitējuma gadījumu? Un vai apstiprinošas atbildes gadījumā tās var ietekmēt Regulas [Nr. 44/2001] (5. panta 3. punkta) vai Regulas [Nr. 6/2002] piemērojamību konkrētajam gadījumam attiecībā uz jurisdikciju?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

30 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Regulas Nr. 44/2001 24. pants ir interpretējams tādējādi, ka iebildums par tiesas, kas izskata lietu, jurisdikciju, kas izvirzīts pirmajā paskaidrojumā pakārtoti citiem tajā ietvertiem procesuāliem iebildumiem, ir uzskatāms par tiesas, kas izskata lietu, jurisdikcijas akceptēšanu, kā rezultātā rodas vienošanās par jurisdikciju šī panta izpratnē.

31 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka, pirmkārt, Regulas Nr. 44/2001 24. panta pirmajā teikumā ir paredzēts noteikums par jurisdikciju, kurš ir pamatots ar atbildētāja ierašanos tiesā, attiecībā uz visiem strīdiem, kuros tiesas, kas izskata lietu, jurisdikcija neizriet no citām šīs regulas tiesību normām. Šī tiesību norma ir tajā skaitā piemērojama gadījumos, kad tiesā ir celta prasība, pārkāpjot minētās regulas tiesību normas, un nozīmē, ka atbildētāja ierašanās tiesā var tikt uzskatīta par vārdos neizteiktu tiesas, kas izskata lietu, jurisdikcijas atzīšanu un līdz ar to par tās jurisdikcijas noteikšanu (spriedumi, 2010. gada 20. maijs, *ČPP Vienna Insurance Group*, C-111/09, EU:C:2010:290, 21. punkts, kā arī 2014. gada 27. februāris, *Cartier parfums-lunettes* un *Axa Corporate Solutions assurances*, C-1/13, EU:C:2014:109, 34. punkts).

32 Otrkārt, šīs regulas 24. panta otrajā teikumā ir paredzēti izņēmumi no šī panta pirmajā teikumā ietvertās normas. Otrajā teikumā tostarp ir teikts, ka vārdos neizteiktas vienošanās par tiesas, kas izskata lietu, jurisdikcijas noteikšanu nav, ja atbildētājs izvirza iebildi par kompetences neesamību, tādējādi paužot savu vēlmi nepieņemt šīs tiesas jurisdikciju (spriedumi, 2010. gada 20. maijs, *ČPP Vienna Insurance Group*, C-111/09, EU:C:2010:290, 22. punkts, kā arī 2014. gada 27. februāris, *Cartier parfums-lunettes* un *Axa Corporate Solutions assurances*, C-1/13, EU:C:2014:109, 35. punkts).

33 Atsaucoties uz judikatūru par Briseles konvencijas 18. pantu, kas ir Regulas Nr. 44/2001 24. pantam būtībā identiska norma, Tiesa jau ir atzinusi, ka tiesas, kas izskata lietu, jurisdikcijas apstrīdēšana padara neiespējamu vienošanos par jurisdikciju, ja prasītājam un minētajai tiesai, jau sākot ar pirmo paskaidrojumu, ir bijusi iespēja saprast, ka tas būs šīs vienošanās šķērslis. Tas tā ir arī gadījumā, kad pirmajā paskaidrojumā papildus tiesas, kas izskata lietu, jurisdikcijas apstrīdēšanai ir ietverti arī prasījumi pēc būtības (spriedums, 2014. gada 27. februāris, *Cartier parfums-lunettes* un *Axa Corporate Solutions assurances*, C-1/13, EU:C:2014:109, 37. punkts un tajā minētā judikatūra).

34 No tā izriet, ka gadījumā, kad atbildētājs neapšaubāmi pirmajā paskaidrojumā apstrīd tiesas, kas izskata lietu, jurisdikciju, nenotiek Regulas Nr. 44/2001 24. panta pirmajā teikumā paredzētā vienošanās par jurisdikciju, pie tam nav nozīmes, vai šī apstrīdēšana ir vai nav vienīgais minētā paskaidrojuma priekšmets.

35 Šajā gadījumā apstāklis, ka *BMW* pirmajā paskaidrojumā *Tribunale di Napoli* (Neapoles tiesa) ir apstrīdējusi ne tikai tiesas jurisdikciju, bet arī paziņojuma par prasības celšanu un *Acacia* juriskonsulta pilnvarojumu, neietekmē faktu, kas turklāt nav apstrīdēts, ka *BMW* skaidri un nepārprotami šajā paskaidrojumā ir apstrīdējusi minētās tiesas jurisdikciju. Kā atgādināts šī sprieduma 32. un 33. punktā, Regulas Nr. 44/2001 24. panta otrā teikuma mērķis ir nepieļaut vienošanos par jurisdikciju, ja atbildētājs pirmajā paskaidrojumā pauž savu nodomu neakceptēt tiesas, kas izskata lietu, jurisdikciju. Tātad šī norma nevar tikt interpretēta tādējādi, ka tādā situācijā kā pamatlietā, kad *in limine litis* ir skaidri pausts iebildums pret tiesas, kas izskata lietu, jurisdikciju, šī skaidrā jurisdikcijas apstrīdēšana būtu uzskatāma par jurisdikcijas akceptēšanu klusējot, kā to uzskata *Acacia*, jo šī apstrīdēšana esot izvirzīta tikai pakārtoti citiem *in limine litis* izvirzītajiem procesuālajiem iebildumiem.

36 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 44/2001 24. pants ir interpretējams tādējādi, ka iebildums par tiesas, kas izskata lietu, jurisdikciju, kas izvirzīts pirmajā paskaidrojumā pakārtoti citiem tajā ietvertiem procesuāliem iebildumiem, nav uzskatāms par tiesas, kas izskata lietu, jurisdikcijas akceptēšanu, un tādējādi nerodas vienošanās par jurisdikciju šī panta izpratnē.

Par otro un trešo jautājumu

37 Ar otro un trešo jautājumu, kuri jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 6/2002 82. pants ir interpretējams tādējādi, ka šīs regulas 81. panta b) punktā paredzētās prasības par dizainparaugu tiesību pārkāpuma neesamības konstatēšanu gadījumā, kad atbildētāja domicils ir kādā Savienības dalībvalstī, var tikt celtas tikai šīs dalībvalsts Kopienas dizainparaugu tiesās.

38 Šai ziņā vispirms ir jānorāda, ka, neraugoties uz principu, ka Regula Nr. 44/2001 ir piemērojama tiesvedībām par Kopienas dizainparaugiem, dažas šīs regulas normas atbilstoši Regulas Nr. 6/2002 79. panta 3. punktam nav piemērojamas prasībām, kas paredzētas pēdējās minētās regulas 81. pantā.

39 Ņemot vērā šo izslēgšanu, Regulas Nr. 6/2002 80. panta 1. punktā paredzēto Kopienas dizainparaugu tiesu jurisdikcija izskatīt minētās regulas 81. pantā minētās prasības tieši izriet no šīs pašas regulas normām, kuras attiecībā pret Regulas Nr. 44/2001 normām ir *lex specialis* (pēc analoģijas skat. spriedumus, 2014. gada 5. jūnijs, *Coty Germany*, C-360/12, EU:C:2014:1318, 27. punkts, un 2017. gada 18. maijs, *Hummel Holding*, C-617/15, EU:C:2017:390, 26. punkts).

40 Turpinājumā no Regulas Nr. 6/2002 82. panta teksta izriet, ka šīs regulas 81. panta b) punktā paredzētās prasības par dizainparaugu tiesību pārkāpuma neesamības konstatēšanu gadījumā, kad atbildētāja reģistrācijas vieta ir kādā Savienības dalībvalstī, ja vien nav panākta vienošanās par jurisdikciju Regulas Nr. 44/2001 23. vai 24. panta izpratnē, ar kuriem ir aizstāti Briseles konvencijas 17. un 18. pants, ir jāceļ šīs dalībvalsts Kopienas dizainparaugu tiesās.

41 Visbeidzot, neskarot *lis pendens* un saistītu lietu gadījumus, neviens noteikums par tiesu jurisdikciju, kas ietverts Regulā Nr. 6/2002, izņemot tās 82. pantu, vai Regulā Nr. 44/2001, izņemot tās 23. un 24. pantu, nav piemērojams Regulas Nr. 6/2002 81. panta b) punktā paredzētajām prasībām par dizainparaugu tiesību pārkāpuma neesamības konstatēšanu. Runājot konkrēti par Regulas Nr. 44/2001 22. panta 4. punktu, par kura atbilstību šai lietai šaubās iesniedzējtiesa, ir jānorāda, ka šīs normas, ar ko tika aizstāts Briseles konvencijas 16. panta 4. punkts, piemērošana Regulas Nr. 6/2002 81. pantā paredzētajām prasībām ir izslēgta saskaņā ar šīs regulas 79. panta 3. punkta a) apakšpunktu.

42 Līdz ar to uz otro un trešo jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 6/2002 82. pants ir interpretējams tādējādi, ka šīs regulas 81. panta b) punktā paredzētās prasības par dizainparaugu tiesību pārkāpuma neesamības konstatēšanu gadījumā, kad atbildētāja reģistrācijas vieta ir kādā Eiropas Savienības

dalībvalstī, ja vien nav panākta vienošanās par jurisdikciju Regulas Nr. 44/2001 23. vai 24. panta izpratnē, un neskarot šajās regulās paredzētos *lis pendens* un saistīto lietu gadījumus, ir jāceļ šīs dalībvalsts Kopienas dizainparaugu tiesās.

Par ceturto jautājumu

43 Ar ceturto jautājumu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punktā ietvertais jurisdikcijas noteikums ir piemērojams Regulas Nr. 6/2002 81. panta b) punktā paredzētajām prasībām par dizainparaugu tiesību pārkāpuma neesamības konstatēšanu.

44 Šajā ziņā atliek norādīt, ka ar Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punktu tika aizstāts Briseles konvencijas 5. panta 3. punkts un ka šīs normas piemērošana Regulas Nr. 6/2002 81. pantā paredzētajām prasībām ir izslēgta saskaņā ar šīs regulas 79. panta 3. punkta a) apakšpunktu.

45 2012. gada 25. oktobra spriedums *Folien Fischer* un *Fofitec* (C-133/11, EU:C:2012:664), uz kuru atsaucas iesniedzējtiesa, tika pasludināts lietā, kura nebija par Kopienas dizainparaugiem. Līdz ar to šī judikatūra nekādi nav pretrunā 79. panta 3. punkta a) apakšpunktā ietvertajai piemērošanas izslēgšanai.

46 Līdz ar to uz ceturto jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punktā ietvertais jurisdikcijas noteikums nav piemērojams Regulas Nr. 6/2002 81. panta b) punktā paredzētajām prasībām par dizainparaugu tiesību pārkāpuma neesamības konstatēšanu.

Par piekto un sesto jautājumu

47 Ar piekto un sesto jautājumu, kuri jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punktā ietvertais jurisdikcijas noteikums vai Regulas Nr. 6/2002 jurisdikcijas sistēma attiecas uz prasījumiem par dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu un negodīgu konkurenci, kas saistīti ar prasību par dizainparaugu tiesību pārkāpuma neesamības konstatēšanu, ciktāl, lai šos prasījumus apmierinātu, ir jāpieņem arī prasība par dizainparaugu tiesību pārkāpuma neesamības konstatēšanu. Pieņemot, ka Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punktā ietvertais jurisdikcijas noteikums ir piemērojams šādiem prasījumiem par dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu un negodīgu konkurenci, minētā tiesa turklāt vaicā par iespēju izmantot Regulas Nr. 44/2001 28. pantā ietvertās normas par saistītām prasībām "plašu" interpretāciju, atbilstoši kurai prasītājam, pamatojoties uz minēto 5. panta 3. punktu, būtu pieļaujams vērsties tiesā ar iespējami starptautisku jurisdikciju, lai tā izskatītu ne tikai šos prasījumus, bet arī prasību par Kopienas dizainparaugu tiesību pārkāpuma neesamības konstatēšanu.

48 Attiecībā uz iespēju tādā lietā kā pamatlieta piemērot Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punktā ietverto jurisdikcijas normu no prejudiciālajiem jautājumiem, kā arī no iesniedzējtiesas nolēmumā ietvertajiem paskaidrojumiem izriet, ka šai lietai ir raksturīgs apstāklis, ka tikai iepriekšējs nolēmums par Regulas Nr. 6/2002 81. panta b) punktā minētās prasības par dizainparaugu tiesību pārkāpuma neesamības konstatēšanu pamatotību ļaus noteikt, vai attiecīgajā gadījumā ir pieņemami arī prasījumi par dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu un negodīgu konkurenci.

49 Šajā ziņā ir jāatzīst, ka tad, ja prasības par dizainparaugu tiesību pārkāpuma neesamības konstatēšanu paspārnē tiek izvirzīti prasījumi par dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu un negodīgu konkurenci un būtībā tajos tiek apgalvots, ka šī dizainparauga īpašnieks iebilst pret to, ka šīs prasības par dizainparauga nepārkāpšanu iesniedzējs ražo šī dizainparauga atdarinājumus, tiesas, kuras jurisdikcijā ir šo lietu izskatīt, noteikšanai par pamatu attiecībā uz visu strīdu kopumā ir jāizmanto Regulā Nr. 6/2002 noteiktā jurisdikcijas sistēma, kas interpretēta atbildē uz pirmo līdz ceturto prejudiciālo jautājumu.

50 Šādā situācijā minēto prasījumu pamatā būtībā ir argumentācija, kas pausta prasībā par dizainparauga tiesību pārkāpuma neesamības konstatāciju, ka atdarinājumu ražošana nav dizainparauga tiesību pārkāpums un tādēļ Kopienas dizainparauga īpašniekam ir jāakceptē konkurence, ko rada šie atdarinājumi. Ja šādos apstākļos kompetentā tiesa tiktu noteikta, pamatojoties uz Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punktu, Regulas Nr. 6/2002 79. panta 3. punkta a) apakšpunktam tiktu atņemta tā lietderīgā iedarbība, jo tā mērķis tieši ir šīs normas nepiemērošana it īpaši tādiem strīdiem starp atdarinājumu ražotājiem un Kopienas dizainparaugu īpašniekiem, kuri ir par to, vai attiecīgais Kopienas dizainparauga īpašnieks drīkst aizliegt ražot attiecīgo atdarinājumu.

51 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, šie jautājumi saistībā ar Regulas Nr. 44/2001 28. panta interpretāciju nav jāanalizē.

52 Tādēļ uz piekto un sesto jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punktā ietvertais jurisdikcijas noteikums nav piemērojams prasījumiem par dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu un negodīgu konkurenci, kas saistīti ar prasību par Kopienas dizainparauga tiesību pārkāpuma neesamības konstatēšanu, ciktāl, lai apmierinātu šīs prasības, ir jāpieņem arī prasība par dizainparauga tiesību pārkāpuma neesamības konstatāciju.

Par tiesāšanās izdevumiem

53 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

1) **Padomes 2000. gada 22. decembra Regulas (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās 24. pants ir interpretējams tādējādi, ka iebildums par tiesas, kas izskata lietu, jurisdikciju, kas izvirzīts pirmajā paskaidrojumā pakārtoti citiem tajā ietvertiem procesuāliem iebildumiem, nav uzskatāms par tiesas, kas izskata lietu, jurisdikcijas akceptēšanu un tādējādi nerodas vienošanās par jurisdikciju šī panta izpratnē;**

2) **Padomes 2001. gada 12. decembra Regulas (EK) Nr. 6/2002 par Kopienas dizainparaugiem 82. pants ir interpretējams tādējādi, ka šīs regulas 81. panta b) punktā paredzētās prasības par dizainparaugu tiesību pārkāpuma neesamības konstatēšanu gadījumā, kad atbildētāja reģistrācijas vieta ir kādā Eiropas Savienības dalībvalstī, ja vien nav panākta vienošanās par jurisdikciju Regulas Nr. 44/2001 23. vai 24. panta izpratnē, un neskarot šajās regulās paredzētos *lis pendens* un saistīto lietu gadījumus, ir jāceļ šīs dalībvalsts Kopienas dizainparaugu tiesās;**

3) **Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punktā ietvertais jurisdikcijas noteikums nav piemērojams Regulas Nr. 6/2002 81. panta b) punktā paredzētajām prasībām par dizainparaugu tiesību pārkāpuma neesamības konstatēšanu;**

4) **Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punktā ietvertais jurisdikcijas noteikums nav piemērojams prasījumiem par dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu un negodīgu konkurenci, kas saistīti ar prasību par Kopienas dizainparauga tiesību pārkāpuma neesamības konstatēšanu, ciktāl, lai apmierinātu šos prasījumus, ir jāpieņem arī prasība par dizainparauga tiesību pārkāpuma neesamības konstatāciju.**

[Paraksti]